

det neppe er nødvendigt at komme ind paa, maa holde sig til Bruttoafgiften. Jeg er bange for, at der ellers ikke bliver ret meget at tage Bidrag af, hvis man skal til at foretage Henlæggelser og al den Slags Ting, som man i Aktieselskabskredse ikke er ukendt med.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft talte en hel Del om, at det, man vilde med dette Lovforslag, var Enevælde. Jeg forstaar ikke, at man kan sige noget saadant. Grundlaget for hele dette Lovforslag, for hele den økonomiske Politik, der føres, er her i Rigsdagen lovlig vedtagne Love. Det ærede Medlem fra Æbeltoft har selv stemt for Grundlaget for Regeringens økonomiske Politik. Jeg forstaar ikke, at man med nogen Ret kan hævde, at der her er Tale om Enevælde, naar Rigsdagen har stemt for og besluttet den grundlæggende Lovgivning og i øvrigt ogsaa, hvad Enkeltheder angaar, i saa høj Grad har det i sin Haand at tale med derom, som Tilfældet er.

Angaaende Lovforslagets anden Side, Anvendelsen af Bidragene, skal jeg sige, at jeg kan billige, at man, som det er nævnt i Lovforslaget, fortrinsvis holder sig til Brødkorn, Kul og Foderstoffer som de Varer, der bør bringes ned i Pris. Det er formentlig neppe Tiden nu til at komme ind paa en udførlig Omtale af den Side af Sagen, men jeg udtaler en Forventning om, at man ved Udarbejdelsen af de fornødne Regler herfor vil vide at sikre Forbrugerne de Lettelser, der tilsigtes. Det maa utvivlsomt kunne lade sig gøre, og navnlig gælder det, at man ikke mindst for det lille Landbrugs Vedkommende bør drage Omsorg for, at disse mindre rentable Virksomheder, som dog har den største Interesse for Danmark og den danske Befolkning, faar den Støtte, som Lovforslaget tilsigter, at den ikke taber paa Vejen ved Mellemlid, ved Mellemlidstationer, som burde være overflødige. Jeg nævner ogsaa i denne Forbindelse Ønskeligheden af at komme til at hjælpe de Kommuner, der producerer Brændsel: Gas og Kokes. Kulprisernes voldsomme Stigning har jo medført store Vanskeligheder for de kommunale Institutioner af den Art. I København skal der i det kommende Finansaar betales 3 Gange saa høj Kulpris som for et Par Aar siden. Følgen er, at Københavns Gasværker staar paa Randen af Underskud, og Følgen heraf maa atter blive højere Gaspriser eller højere Skat. Jeg ønsker derfor undersøgt i Udvalget, om Hjælp kan ydes disse Kom-

muner ved Bidrag i Kraft af en Lov som dette Lovforslag, thi jeg frygter egentlig, at Loven ellers blot yderligere forhøjer Kulpriserne, idet de Kontrakter om Fragting af Kul, der er afsluttede med Københavns Kommune og sikkert ogsaa med Enkeltvirksomheder, nu indeholder en Bestemmelse om, at de ophæves i det Øjeblik, at en Lov om Bidrag, Afgifter eller Maksimalfragter gennemføres. Det forudsættes altsaa, at nye Kontrakter med højere Priser da skal gennemføres. Jeg ser meget vel, at man ved Lovforslagets § 4 har søgt at hindre Overvæltning af Bidragene paa dem, der faar Varetransporten besørget, men jeg er ikke helt sikker paa, at Lovforslagets Affattelse her er helt tilfredsstillende og nævner derfor som et Ønske, at dette Spørgsmaal nærmere overvejes og undersøges saavel af Udvalget som af Ministeren. Men om alle saadanne Enkeltheder kan Udvalget naturligvis bedst skaffe sig Oplysninger, og jeg haaber, at man vil bestræbe sig for ad denne Vej samfundsmæssigt at udnytte Verdensmarkedets Chancer for derved at bøde paa de mange Ulemper, som den frygtelige Krig skaffer vort Folk.

Skibsfartens Udsigter er, saa vidt jeg kan se, fremdeles gode. I det samme Nummer af „Berlingske Tidende“, hvori dette Lovforslag blev angrebet af en Doktor i Statsvidenskab, og hvori der stod et Par Artikler indeholdende Rederiernes Trusler, hvis dette Lovforslag gennemførtes, findes der en Søfartsberetning, hvori der meldes om stadig Fremgang og Udsigt til yderligere Fragtstigninger. Det oplyses, at Kul til Provinshavne betales nu med 22 Kr. pr. Ton og til København med 21 sh. 6 d. For halvandet Aar siden var Fragten 4 sh.; nu er den 21 sh. 6 d. Vi ser altsaa, at Udviklingen gaar stadig i den af Dampskibsaktionærerne ønskede Retning.

Jeg hørte vel det ærede Medlem fra Æbeltoft tale om, at man ikke skulde besværliggøre Rederierne deres Virksomhed, og jeg er enig med det ærede Medlem i, at det skal man selvfølgelig ikke. Det ærede Medlem nævnedes, at naar en saadan Bidragspligt blev dem paalagt, opstod der visse Vanskeligheder for at disponere. Jeg forstaar i al Almindelighed godt, at der kan være Vanskeligheder af den Art, men at der skulde være større Vanskeligheder end ellers for Selskaberne ved at disponere, naar de Uge efter Uge i deres Beretninger kan melde om, at Udsigten er til opadgaende Fragter, kan jeg ikke